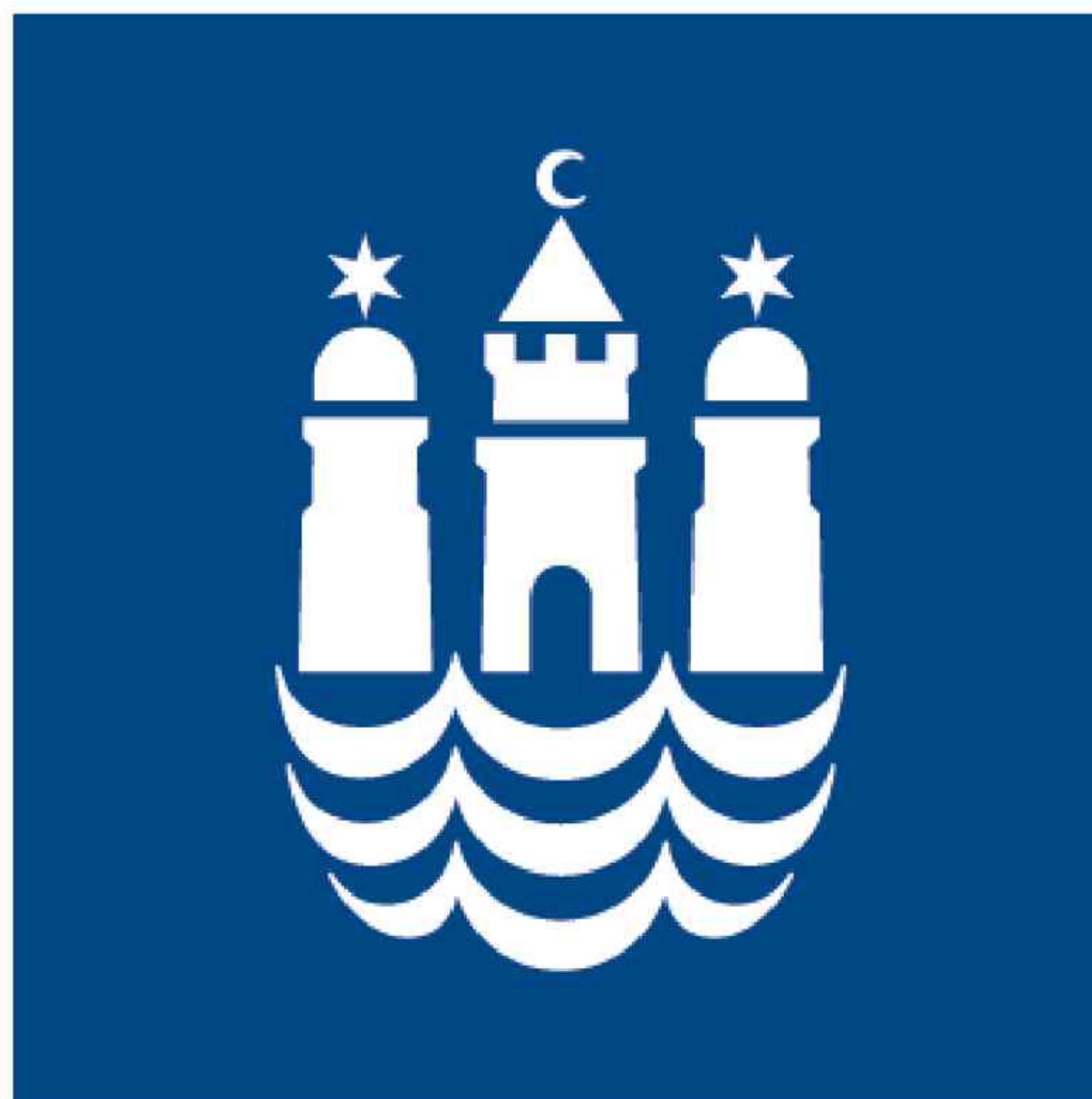

Københavns Stadsarkiv Pensionisterindringer 1995

Erindring nr. 983

Forfatter: Henning Lindstrøm (født 1920)

Periode: 1920-1945

Omfang: 9 sider

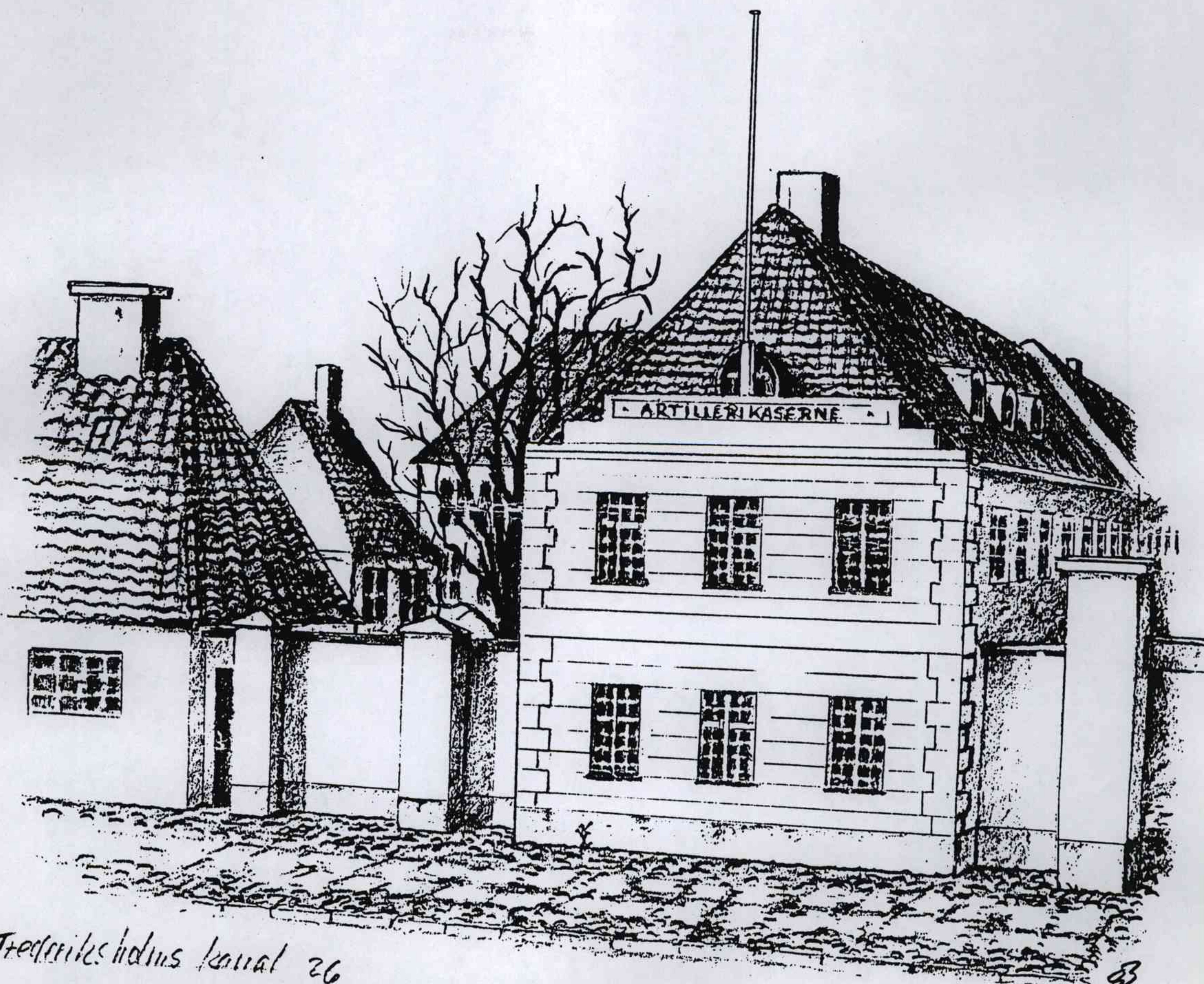
Indeholder fotos

Indeholder tegninger

SPREDTE ERINDRINGER
fra
1920-1950

Skønt jeg deller den græske Filosof Theofrastos opfattelse, at det er sørgeligt at skulle dø, netop som man begynder at forstå lidt af livet, vil jeg som motto for disse sider ikke bruge Blichers: Ak, hvor forandret, men tværtimod: "AH, HVOR FORANDRET."

Omkring 1920 flyttede familien fra den imponerende Artillerikaserne ved Frederiksholms Kanal til den nu nedlagte Husumkaserne, senere kaldt Torbenhus. Fra Artillerikasernen husker jeg, at det i al fald om vinteren var en overvindelse at skulle på W.C. uden W. Først skulle man ned i 2. mellemgård, så op ad den lange gård mod Vester-voldgade. Her lå dengang gammeldags dasser med selskabelige flersæders til de menige, mens vi kunne bruge de separate for befalingsmændene. "Husk nøglen."

Frederiksholms Kanal 26

363

Farfar var blevet militærets tilsynsførende for de husvilde på kasernen. Han var søn af en invandret svensk familie fra Ysby, der ligger vest for Varberg. Det var i slutningen af 1870-erne. Farfar var filehugger, et idag fuldstændig ukendt håndværk. Han emigrerede nogle år senere til U.S.A., så farmor måtte ernære sig og sine 5 børn ved at strikke undertøj. Familien levede på sultegrænsen. Far kom som 15-årig på Hærens Elevskole, blev fæstningsartillerist men tog i 1922 sin afsked ved hærreduktionen. Han var lige fyldt 40 år, hvilket netop var laveste aldersgrænse for at få ventepenge og livsvarig pension. Den var dog ikke ret stor. Den månedlige ydelse svarer knapt nok til, hvad man idag skal betale enen håndværker for en times arbejde.

Mine bedsteforældre på fars side var altså svenskere, og jeg har stadig nær forbindelse med en gren af slægten. Min mormor derimod var tysk, hun stammede fra Rendsborg. Men ingen af mine forældre havde dog tilpasningsproblemer. De følte sig absolut som danskere.

Min bror og jeg gik på den Classenske Legatskole, dengang en privatskole for militærets og søværnets børn. Så vi skulle også betale for skolebøger. Skolen blev senere almindelig kommuneskole.

Jeg måtte følges med min storebror. Skolen var for mit vedkommende fra 9 - 13, men vi skulle afsted før kl. 7 med en solid madpakke med 6 humbler rugbrød med fedt. Jeg elskede den. Først gik det til Husum station. Var vi sent på den, måtte vi spæne, når alarmklokken lød, og bommene gik ned. I toget kom togføreren ad det lange trinbræt uden på toget, bankede på ruden med sin tang og så vore togkort. Så gik det til hovedbanen. Derfra ad Bernstorffsgade til Kanalen ved Kalvebods Brygge. Så til Knippelsbro med den store kontravægt. Derpå et lille stykke ad Torvegade til Wildersgade. Hele turen var c. $\frac{1}{2}$ mil, godt $3\frac{1}{2}$ km lang, men aldrig kedelig. Især turen langs kanalen var spændende med mange skibe, store kraner, der lossede og ladede kul, korn og andre varer. Flokke af kreaturer ^{var} på vej til kvægtorvet. Et klemtende damptog. Var broen oppe, og var der en lærer i køen, blev undskyldningen taget for gode varer. Torvegade havde en dejlig boghandel. På hjørnet af Wildersgade lå en gammeldags hørkram. Udenfor stod tønder med spegesild og klipfisk. I loftet hang sivsko, ståltrådsruller og andet grej. Der var glas med bolsjer (man kunne godt få for 2 øre), ægte amerikansk tyggegummi (5 øre). Der var naturligvis en evigt rullende kaffemølle, skuffer med alle slags kolonialvarer og kandis på snore.

Da vi senere flyttede til Østerbro, havde min meget gæstfri moder en bekendt, en skovserkone, som havde sit stade på Gammelstrand.

Når hun dukkede op, fik hun kaffe. Den hældte hun ud i underkoppen. Når hun drak den, fik hun en sukkerknald eller suttede på sin klump kandis, som hun havde med i en snor.

Skolen var streng, men retfærdig. Når klokken ringede, stillede vi op, klasseformanden forrest med sit fine emblem. Ofte åbnedes vinduet og forstander Skibsted gav en besked. I perioder havde jeg æren af at være formand, i skarp konkurrence med klassens dygtigste pige, Mona, med den lange sorte fletning. Desværre så jeg hende aldrig efter skoletiden.

Som barn var jeg meget svagelig, hævede kirtler, lungebetændelse og lungehindebetændelse, så man var bange for tidens folkesvøbe, tuberkulose. Jeg havde derfor lange ophold på militærhospitalet, Nyborg sanatorium og Julemærkehjemmet i Mørkøv. Min "fine" mosters mand var kontorchef i Nationalforeningen til Tuberkulosens Bekæmpelse. Han fik mig anbragt.

Ernæringsspecialisten Mikkell Hindhede og hans legendariske forsøgskanin Madsen var den gang frontløbere for den nu aktuelle fiberrige og fedtfattige kost. Det smittede af på disse institutioner, så store mængder groft rugbrød, grønsager, levertran og hærkning - vi gik med bare ben i træsko til november - er måske årsag til, at jeg har overlevet mine søskende i mere end 77, 37 og 12 år.

På grund af disse fravær blev jeg naturligvis oversidder i 2.kl. Da mine forældre ønskede, at jeg kom i mellemskolen, gik jeg i 4.klasse til optagelsesprøven. Jeg bestod på den skriftlige prøve. Det indbar, at jeg på egen hånd måtte finde ud af decimalsystemet, som man lærte i 5.kl. Men det voldte nu ikke større problemer. Faktisk lærte jeg heller ikke at læse i skolen. Takket være mange gavebøger, hjælpsomme underofficerer (mine medpatienter på Grødslottet), kunne jeg læse, da jeg vendte tilbage til skolen. En sergent med sukkersyge gav mig hver dag en lille ration rødvin i blykapslen.

Min blufærdighed var stor, så da lægen fortalte, at jeg skulle til røntgenundersøgelse, blev jeg meget flov. Jeg kendte ikke ordet røntgen, men troede, at det var et andet ord, der også begyndte med rø.

Husumkasernen lå dengang i et skønt område. Nær ved lå Vestencienten, den gang et forbudt område, men som vi trods vor angst for opsynsmanden vovede os op på. Rundt om lå mergelgrave, hvor dristige bønderkarle fra de omliggende gårde sprang i trods faren for krampe. Der var mosehuller, hvor vi fangede haletudser og skaller og frygtelige blodsugende igler, I Harestrupåen, som nu nærmest er en kloak, fangede jeg min første gedde. På Damhusengen gled i om vinteren rundt

på isen oven på gamle koks-kasser, som vi stagede frem med pigkæppe. Skøjter var der ikke råd til. Det var først på Østerbro nogle år senere, at man for byærindpenge kunne købe sig et par hælebrækkere hos den lokale klunser.

Om søndagen hændte det ikke sjældent i efteråret, at der kom jægere forbi med deres jagtudbytte, fasaner, agerhøns og enkelte harer.

Fra 3.kl. skulle vi lære at svømme på badeanstalten ved Langebro. Det er et under, at jeg ikke brækkede halsen. Jeg sprang nemlig på hovedet i bassinet, som desværre havde træbund. Det var jeg ikke vant til i Århus i sommerferien, hvor min sommerferiefar var svømmelærer. Men kanalvandet grundlagde nok den kroniske mellemørebetændelse, som skolesvømmingen på Helgoland i Svanemøllebugten holdt vedlige. Ikke langt fra badeanstalten udmundede "Kloakapri". I slutningen af 20-erne var far sekretær i Københavns Svømmeunion. Ved de store svømmestævner solgte vi drenge programmer og kunne derfor se bademestrene fiske de værste uhumskheder op, inden tilskuerne kom. Mon ikke ørebetændelsen og min senere soldatertjeneste som skytte ved en 20-milimeter maskinkanon har ansvaret for min tiltagende døvhed?

På Husumkasernen havde en stor 5-værelses lejlighed, men de sanitære forhold var ikke bedre end på Artillerikasernen. Jeg husker den fryd, det var på Østerbro at få rigtig W.C. og senere i Dalvangen at få både badeværelse og centralvarme. Vi havde også en stor have. Den gang gik jeg med en gartner i maven, så om vinteren samlede jeg frosne kokasser til gødning. På min mors deltagende spørgsmål svarede jeg: "Jeg brugte hænderne, for hvad har man næverne til?" Interessen for jord holdt sig, så under krigen havde jeg job som skolehaveleder. Da jorden skulle renses for ukrudt, blev der det første år dyrket kartofler på hele arealet. Det gav et nyttigt tilskud til de relativt fattige familiers økonomi. Efter krigen forærede overgartneren ved Frederiksberg Stadion mig en kasse med afdrevne tulipanløg fra den gave, Frederiksberg fik som tak for Hollandshjælpen. Det var i 1947. Jeg husker endnu det flotte syn et par år efter af over 10.000 brogede tulipaner, som stod i 100 rækker med 100 løg i hver. De var til stor fryd for både lærerne og de børn, der havde skolehave. Vi flyttede til Østerbro, men forinden havde far købt en halv tønde land nær Islev skole. Grunden brugte han i 1931 som udbetaling på det hus, som jeg nu bor i.

Den gang var Islev bondeland, så det er morsomt at tænke på, at der, hvor min søn idag som fritidspadagog spiller fodbold med børnene, dyrkede min far grønsager, og vi børn prøvede med vore spejderkammeraters hjælp at grave en brønd. Den blev aldrig færdig.

Turen fra Østerbro til Islev var besværlig. Først med linie 18, der havde 2 etager, et oplivende moment. Så med linie 2 til Brønshøj Torv. Endelig en $\frac{1}{2}$ mils lang gåtur ad den tyndt bebyggede Frederiks-sundsvej, så ad Islehusvej til volden og endelig ad den landlige Islebrovej. Nu et tæt forretningskvarter. Men jeg løb som regel hele vejen. I 1924 begyndte jeg så i mellemskolen på Bryggervangen skole. Her var også skrap disciplin. Spanskrøret blev brugt flittigt. Det slap jeg dog for, men fik af fysiklæreren tit rap med en gummislange for rappe og småfrække kommentarer. Jeg bar dog aldrig nag. Det var fortjent. Engelsklæreren var skolens lektor Blomme, dog uden maltbolsje. Enkelte af lærerne var fremragende undervisere, men typisk for tiden: Den dygtigste lærer havde noget besvær med at bevare roen i klassen. Var han for rar?

Hjemme hjalp vores rare, fingernemme nabo mig med at bygge et krystalapparat. Jeg tror, det var i 1926. På en træplade fik jeg møj-sommeligt anbragt et paprør, som jeg havde omviklet med en lang tynd, lakeret metaltråd. Derover satte jeg en tynd firkantet kobberstang, hvorpå der kunne glide en fjeder, der netop berørte trådrullen, som jeg havde slebet fri for lakken. Så var der en kondensator og noget meget vigtigt, et lille stykke krystal, formodentlig blyglans, som man med en tynd fjeder kunne pirke i, indtil man fandt et godt sted. En høretelefon, som jeg endnu har, og en antenne, fuldendte apparatet. Så sad man og tyssede, når nogen kom ind i stuen, for lyden var ikke ret stærk. Naboens store lampeapparat kunne naturligvis tage mange stationer, bl.a. Königswusterhausen, og en musikkyndig legekammerat sagde, at når Louis Preils orkester spillede, var det, som om de sad i stuen ved siden af! Naboens antenne bestod iøvrigt af kobberfjedrene i hans sovesofa. Desværre forsvandt apparatet ved flytning ligesom det skoleblad, som jeg startede og var redaktør af et par år, og som min far var så tålmodig at hektografe for mig. Den proces var meget omstændelig. Hektografmassen skulle tit omsmeltes. Der blev brugt speciel blæk, som svinede grusomt. Jeg husker endnu en uafvaskelig blækklat på vores betrukne sofa. Det var altså et begrænset oplag, jeg kunne præstere.

Fra min konfirmation i 1928 husker jeg et par ting. Der var over 30 gæster. Kogekonen frk. Sørensen havde ål i strømperne. Til middagen fik vi suppe, fisk, steg og is. Til suppen fik vi sauterne, som man vist nu bruger som dessertvin. Endelig husker jeg min mors ihærdige anstrengelser for at forklare pastor Huusom, hvorfor der var en djævel tegnet på et af værelserne. Der stod også: Rædselskabinettet!

Konfirmationsgaverne bestod som regel af penge. Et par ægte guld-tikroner eller tyvekroner var det flotteste. Ellers tegnebog, cigaret-etui. (Jeg har aldrig røget). Jeg tror, jeg fik 114 kr. De 100 kr. brugte jeg til en brugt cykel. Den første lange tur var til Stevns Klint, hvor Højerup kirke var målet, da kirkens kor det forår var faldet ned på grund af underminering af kridtlaget. Vi var flittige med at cykle og havde aldrig besvær med at få lov til at slå telt op på en bondes mark.

Efter mellemskoleksamen i 1928 skulle jeg i lære. Far ville egentlig helst have, at min storebror blev murer og jeg tømrer, så kunne han få sit hus. Men min bror gik på Jonstrup seminarium. Jeg nåede dog at være ude hos en tømrer, der godt ville have mig som lærling, når jeg først havde været til psykoteknisk prøve hos Poul Bahnsen. Den bestod jeg. I mellemtiden blev jeg svajer. For 15 kr. om ugen kørte jeg budcykel for possementmager Sommer i Gotersgade. Her lærte jeg det københavnske bybillede at kende. Sommer havde værksted i et af de pragtfulde gamle, nu nedrevne huse i Borgergade. Tænk et hus med svalegang! Her gik en enlig possementmagersvend og lavede borter, agramaner, klunker, kvaste og snore. Naturligvis var der også en veritabel reberbane. Sommer ville godt have mig i lære, men arbejdet kedede mig og det var vel et uddøende fag. Når jeg ikke kørte, sad jeg og spojede store garnbunker til pæne nøgler, og det sled huden af fingrene. Far var imidlertid blevet kontorchef i et lille forsikrings-selskab, og han fik mig ind i et af de gamle, større. Min mor kunne nu sige: "Min mand er i Jylland, min søn er i Danmark." Arbejdsløsheden var stor. Jeg mener at kunne huske, at fattighjæl var på 8 kr. om ugen, betlere og mænd med snørebånd eller "Livets Kamp" tøj salg var et dagligt syn.

Jeg havde nok en vis form for ambition, så jeg besluttede at tage studentereksamen. I 1929 begyndte jeg på et ret nyetableret institut: Hovedstadens Studenterkursus. Det lå i Teknologisk Institut, højt oppe over en danseskole. Så hver lørdag aften tonede Lancier op og vækkede os i fransktimen. Det var strenge, søvnløse døgn. Som yngste mand på kontoret skulle jeg møde kl. 8,15 og åbne posten. Uden egentlig lærekontrakt blev vi drenge flyttet fra den ene afdeling til den anden: skrivestue, sekretariat, bogholderi, policeafdeling o.s.v. Kontoret sluttede kl. 16, men vi unge skulle ordne post, så klokken var ofte over 17,30, inden vi var færdige på Tietgengades postkontor med at sende breve og pakker.

Selskaber var så large, at jeg fik en kop kaffe hos portneren, inden

Jeg hastede til kursus. Undervisningen lå fra kl. 18,15 - 22,20. Lørdage dog kun til 21,30. Søndag var det fra kl. 10- til 13. Her gjaldt det fysikrapporterne. Jeg valgte den matematiske linie, da den gav mindst hjemmearbejde. Især latin krævede megen tid til forberelse. Som privatist skulle vi op i alle fag og i ubegrænset pensum. Da censorer og eksaminatorer, som selvfølgelig var ukendte for os, først skulle være færdige med eksamensarbejdet ud over hele landet, blev vi naturligvis eksamineret ret sent. Men eksamensskemaet var ikke særlig elegant udformet. Mine 3 sidste fag lå på 2 dage i midten af juli. Næstsidste dag gjaldt det historie og oldtidskundskab. (Jeg fik ug hos Hartwig Frisch). Sidste dag var det fransk. Det fag var berygtet. Vi skulle jo op i ekstemporal med to fremmede mennesker ved det grønne bord. Jeg kunne ikke tåle et slet, der trak 23 points fra, men nok et slet +, der også var negativ. Jeg fik en positiv karakter, så mit gennemsnit blev et lille mg ÷. Det var heldigt, for det betød, at jeg nogle år senere kunne komme ind på seminariet uden optagelsesprøve. Vi var 20, der gik op, men kun 11 bestod. Det var et flot resultat i forhold til året før, hvor kun 1 bestod.

Men de kigede dog noget hos Thrane i Klareboderne, da jeg efter 15. juli mødte op for at hente mine to studenterhuser, den sorte til vinterbrug. Dem havde min rare kontorchef foræret mig. Da jeg mødte op for at takke ham, fik jeg mit livs første dessertvin. Forsikringssselskabet var nabo til Glyptoteket, som havde gratis adgang hver onsdag. Så min jævnaldrende kollega og jeg spiste da altid "skuffemad", så vi i den ordinære frokost-tid kunne hjemsøge den vidunderlige samling.

Det følgende år bestod jeg optagelsesprøven til Handelshøjskolen. Blandt lærerne var den fra første verdenskrig berømte og frygtede assessor Thorup, der nu var højesteretsdommer. Ham havde vi i handels- og vekselret.

I "Danmark" havde man en ide om, at jeg efter at have lært bogholderi og forsikringslære skulle tage H.D. Men det var sparetider, så et nyt lønningsregulativ var på trapperne, hvor man i stedet for at blive assistent blot blev kontorist. Naturligvis med følelig lavere løn. Det bragte for en gangs skyld oprørsånden op i mig, så jeg og min før omtalte ungdomsven sagde i 1933 våre stillinger op i protest og vagonbonderede nogle måneder i Europa, en cykeltur på 5000 km. - En måned boede vi i Berlin hos nogle fortvivlede venstreorienterede venner. Hitler havde i januar taget magten ved et kup. Det medførte, at vi rejste til Henri Barbuse i Paris med cykelstellenes hulrum fyldt med kildemateriale om koncentrationslejre og jødeforfølgelser. I et par

uger havde vi boet hos en sympatisk jødefamilie med 5 voksne arbejdsløse børn. "Vi er dog tyskere", sagde konen. "Min mand var soldat under verdenskrigen." Vort store problem hos denne familie var de utallige intelligente væggelus, som vi prøvede at holde os fra livet ved at flytte vore sovepladser ud fra væggen. Men de kravlede ud under loftet og lod sig dumpe ned.

Denne resultatløse kamp mod de blødtørstige sataner mindedes jeg i 1945. Nu var jeg leder for de 1400 tyske flygtninge på vores skole og måtte jævnligt lade klasseværelserne gasse. Men de ubetænksume tyskere tog deres kufferter og pakkenelliker ud med dyrene i.

Tilbage til rejsen. Vores mål var Spanien. Vi var ikke Tour de France-ryttere, så vi måtte trække vore cykler op til toppen af den første bjergkæde i Pyrenæerne. Så gik det i susende fart ned i dalen. Her fandt vi en forladt fårestald med dejligt duftende bregneblade. Næste morgen trak vi igen cyklerne op til passet og fløj ned. Undervejs måtte vi dog køle bremsetromlen med den eneste væske, vi kunne præstere! De første måneder sov vi i telt, men da kulden blev følelig, overnattede vi på ydmyge landevejskroer og i byerne på billige bordeller. Vi var begge tilsluttet en International Ungdomsliga med et broget program. Jeg kan nævne friluftsliv, vegetarisme, fredsbevægelse, nudisme og ungdomslejre. Sammen med vores pæne borgerlige opdragelse betød det, at vi vendte hjem med sommerfuglestøvet intakt. Vi talte med nogle af disse piger og følte nærmest medlidenhed med deres nedværdigende tilværelse. Vores daglige kost var te, hvedebrød, kartofler, løg, tomater, marmelade og i sæsonen druer, som vi huggede.

Efter nogle herlige måneder nåede vi ved juletid tilbage. Dagen efter mødte vi op i forsikringsselskabet og fortalte direktør Lønborg om turen. Typisk for hans patriarkalske, tolerante holdning var hans replik: "Kan I begynde på mandag?"

Men under indflydelse af min sommerferiefar, der var en højt estimeret lærer i Århus, og på tros af, at der var uhyggelig stor arbejdsløshed blandt unge lærere, besluttede jeg mig til at blive lærer. Jeg kom ind på Blågårds Seminarium. For ikke at få for stor læsegæld, havde jeg hver sommerferie nogle ugers vikariat i mit gamle selskab. Desuden arbejdede jeg på et fritidshjem de første par år og tjente den formidable løn af 75 kr. om måneden, d.v.s. 1 kr. i timen. Den rakte til skolepenge, bøger og lommepenge. Men med 5 kr. på lommen kunne man godt få en glad aften. En biografbillet kostede 1,05 kr., en øl på restaurant 50 øre. Men man skulle have slips på.

Mit medlemskab af rokklubben Skjold, hvor jeg uden større succes

havde roet kaproning i Otter, skiftede jeg til Studenternes Roklub. Her var det især langtursroning, der var tiltrækkende. Specielt husker jeg en tur i toårrers inrigger rundt om Fyn. Her gjorde vi landgang på Æbelø for måske at finde en af Danmarks sjældneste biller, den kæmpe-mæssige eghjort. Forgæves. Men lige efter krigen var min kone og jeg så heldige at løbe ind i en stor sværm af disse sælsomme væsener på vores bjergvandring i Tyrol.

Mine sparsomme legater brugte jeg til rejser, især Norge og Tyskland. En fodtur gennem Telemarken og bestigning af Gausta kopierede jeg i 1947 med mine realklassepiger. Denne gang dog på cykel. Dog naturligvis ikke Gausta. Vore velhavende norske venner tog i deres biler mine piger på sight-seeing i Oslo og gav oven-ikøbet middag! - I 1936 tog nogle venner og jeg til Olympiaden i Berlin. De stakkels jøder var væk. Trods streng grænsekontrol lykkedes det os at "smugle" en svensk pige, som havde glemt sit pas på pensionatet, frem og tilbage over grænsen til Tjekoslovakiet.

Endelig i 1938 blev jeg lærer med cykel og alpehue.

I modsætning til artium var mit gennemsnit ved lærereksamen komfortabelt, næsten et rent ug ÷. Men det var også nødvendigt for at være sikker på at få job. Jeg kunne oven i købet komme ind i det mest avancerede og attraktive skolevæsen i landet på det tidspunkt: Frederiksberg. Så jeg har oplevet guldalderen i dette væsen. Her fik man opbakning til alt det, man brændte for. Således fik jeg lov til at købe en elektrisk keramikovn (den første på Frederiksberg) til overordentlig stor glæde for eleverne. Under og nogle år efter krigen havde Frederiksberg en fritidsordning for eleverne, så de kunne gå til en snes forskellige aktiviteter i vintermånederne. Jeg havde både bogbinding og keramik. Som lærer er man glad på elevernes vegne, når det går dem godt. Så det er med fryd, jeg konstaterede, at elever, der efter skoletiden valgte disse fag, havde fået medalje for deres svendeproe. En keramiker oven i købet sølvmedalje.

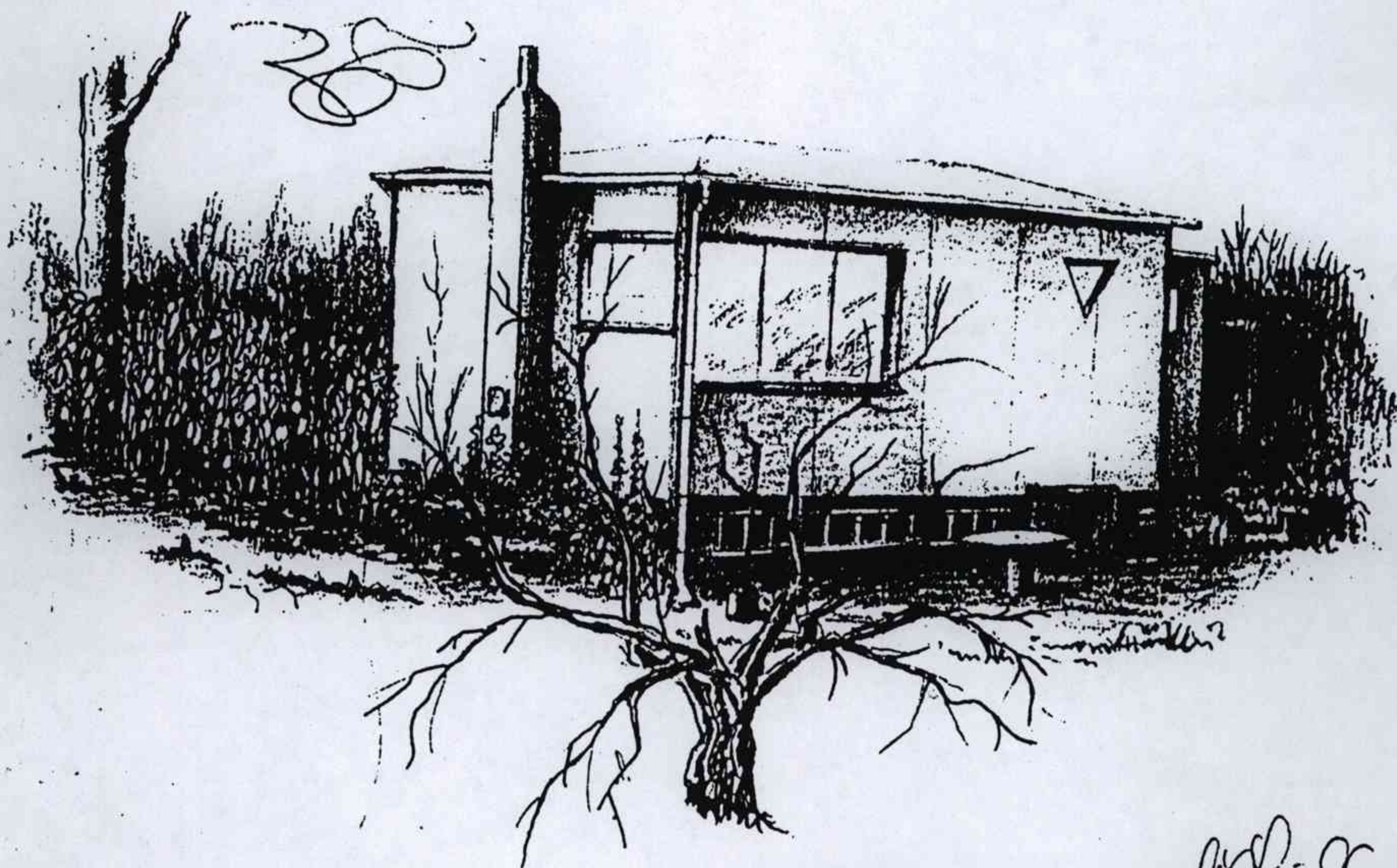
Men efter lærereksamen skulle jeg springe soldat. Jeg var veltrænet og opførte mig pænt og blev derfor udtaget til kornetskolen. Men far havde stadig visse forbindelser i ministeriet, så jeg og en anden lærer slap til stor forundring for vore befalingsmænd. Til gengæld blev 7 kammerater udtaget til korporalskolen. Men det var de absolut ikke kede af. Det betød nemlig, at disse bønderkarle (herregårdsbisser) kvalificerede sig til gode job som brandmænd og politibetjente.

I påsken 1940 var jeg på skiferie i Jämtland. Det var første isvinter. Vi var 17 timer om at komme over Øresund. Hvis påsken havde ligget et par uger senere, var jeg sikkert ikke kommet hjem inden 9. april.

men var blevet hos min svenske familie. Den tog sig senere meget pænt af min bror, da han kom hjem med de hvide busser den 5. maj 1945.

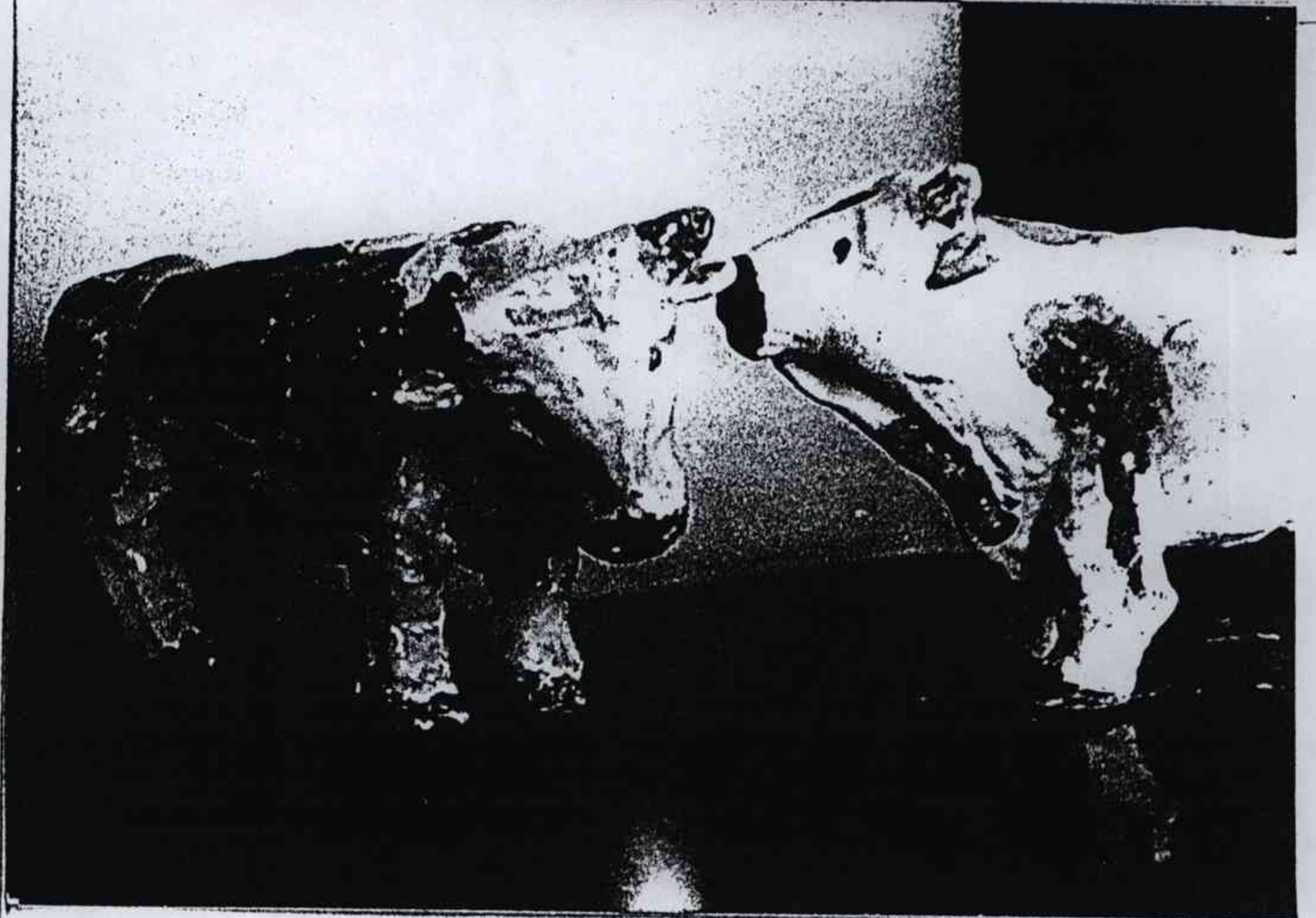
I marts 1940 førte jeg for første gang op til realeksamen i biologi. De elever er nu c. 72 år. Men jeg nåede heldigvis hjem, oplevede snevintrene, hvor vi var på ski hver søndag, enkelte år til hen i marts. Her traf jeg Sonja, som jeg blev lykkelig gift med i 1942.

Vi fik den sidste ledige treværelses lejlighed på Østerbro. En stuelejlighed, så den var svær at varme op, ikke mindst på grund af koksrationeringen.

Handwritten signature and date: P. Lindt 89

Men svigerfar havde dette sommerhus på skråningen til Mølleå-dalen. Bonden, som han havde købt grunden af, gav mig lov til at grave tørv nede i deres eng. Det foregik på gammeldags vis. Først gravede jeg "ovenmøget" af, så fyldte jeg mosejorden op i en stor trækasse, hældte vand på og æltede massen iført gummistøvler. Bagefter kørte jeg tørvvællingen med trillebør til en træramme, som lå på jorden. Senere røjlede jeg tørvene, når de var tørre. Resultatet var, at vi aldrig frøs, men til gengæld skulle vi hver vinterdag bære en stor halmkurv med tørv op og en næsten lige så stor kurv med aske ned i skraldespanden. Et par år efter indgik jeg dog i den almindelige arbejdsrytme, selv om jeg var en svækling i forhold til de stærke bondesønner. Trods det hårde slid var det en befrielse at arbejde i naturen. Der kom af og til harer, og bekkasinen og storken var endnu ikke forsvundet. Men spurvehøgen, musvågen og den flotte duehøg kommer jævnligt over mosen.

En usædvanlig ornitologisk oplevelse må jeg lige nævne. En enkelt gang har jeg set en overordentlig stor fugl med et enormt vingefang. Jeg gættede på, at det kunne være en havørn. Men 14 dage efter lå der en stor vingefjer på min græsplæne. Nu var der ingen tvivl mulig. Så jeg skyndte mig ind til min naboerske på Kalkgården. Hun sagde: "En fjer af ørnens vinge." Vi smilte begge. Hendes fætter, forfatteren Finn Gerdes, har skrevet en novellesamling med dette navn. Et af kapitlerne handler om deres bedstefar, en herlig gammel knark, som havde sit otium på Kalkgården.

Da mine børn blev over 2 år kunne jeg genoptage mit yndlingsjob som svømmelærer på feriekolonien Nordstrand i den halve del af sommerferien. Den anden halvdel tilbragte vi i forskellige højfjeldshytter i Norge. Det var hvert år spændende at møde op på Nordstrand. Hvad skulle vi lave i år? Vore fridage brugte vi til at bygge, først indianerhuse på pæle, senere et dukkehus til pigerne på svagbørnsholdene, et havneanlæge, et fort af gamle telefonpæle o.s.v. Min største oplevelse og udfordring var, at jeg og en kollega på et pigehold (så skulle vi ikke passe børn) fik lov til at bygge en over 10 m høj malajhytte på pæle. Da vi kom til kolonien, stod der i plantagen 35 røde cementrør, støbt ned i jorden. De lignede kæmpemæssige kinesere med deres jerntap som lunte. En masse tømmer lå der, og en pensioneret tømrersvend fik vi som supervisor. 3 uger efter lå der den skønneste malajhytte med stråtag. Jeg kan endnu se det stykke, som jeg fik lov til at lægge. Det er "uldent" i forhold til det perfekte, som tækkemanden fra Rørvig havde lagt.

I 1942 blev jeg klasselærer for en blandet 1. mellem. Det var lykken. Da tyskerne tod vores skole i 1945, måtte jeg i en periode undervise eleverne hjemme hos mig selv. Jeg havde de fleste fag. Det betød, at min kone lærte børnene at kende og holde af dem. Så de kommer hvert år til julegløg og hjemmelavet smørrebrød hos os. Ved jubilæer bliver ægtefællerne også indbudt. I 1996 fejrer vi 50 årsdagen for deres mellemskoleeksamen. Festudvalget er i fuld gang. Den fest skulle gerne overgå 40 års jubilæet, hvor min kone og jeg blev kørt i rød karet med hvidt forspand til festen.

Da demensen endnu ikke har sænket sig over mig, kan jeg til slut konstatere, at jeg er 82 år. Mere end halvdelen af den tid har jeg dagligt glædet mig til min skolegerning, og jeg har aldrig grædt, når jeg er kommet hjem.

Henning Lindstrøm